

Elämän verkko

On mykistävää ajatella, että minä tässä olen osa katkeamattomana jatkunutta elämän nauhaa aina ensimmäisistä ihmisistä (millaisia lienevätkään olleet) ja ensimmäisestä elävästä solusta lähtien ja edelleen jostakin jo ennen niitä olleesta syntyvoimasta alkaen. Olen kuin lenkki ketjussa tai solmu verkossa.

Ensimmäisistä ihmisistä tännepäin haarautuu sukupolvi sukupolvelta koko ihmiskunta lisääntyen ja laajeten meihin nyt eläviin saakka ja meidän lapsiimme ja aina vain eteenpäin. Samalla tavoin haarautuu minusta taaksepäin katsottuna isoisien ja -äitien ja heidän isovanhempiensa verkosto. Määrättyyn rajaan asti tuo verkko laajenee, mutta jossain vaiheessa se alkaa supistua kohti ensimmäistä isää ja äitiä.

Sukututkijoiden harrastamat sukupuut ovat kaksiulotteisia, ne seuraavat usein vain yhden nimen periytymistä, ei suinkaan ihmisten. Antropologit ovat aidompia sukututkijoita, he selvittävät ihmisten – siis geenien – periytymistä. Todellisuudessa kaikki sukupuut ovat kolmiulotteisia verkkoja (varsinaisia rysiä siis). Ne ovat kuin sisäkkäin olevia prismoja, joista toinen laajenee ja toinen supistuu ajassa. Niinsanotun ensimmäisen ihmisen perimä laajenee koko ihmiskuntaan, ja toisaalta tuhansien ihmisten perimä huipentuu meihin jokaiseen yksilöön. Ihmiskunnan sukupuu on kuin sormet sormien lomassa – elämän suuri kalevalainen symboli.

* * *

Jos vielä ajatellaan tätä fyysistä perimää, niin jokaisen meidän voi sanoa sisältävän puolet isää ja puolet äitiä – eikö niin? – tai neljäsosan jokaisesta neljästä isovanhemmasta, tai kahdeksasosan kaikista kahdeksasta iso-isovanhemmasta, tai kuudestoistaosan heidän vanhemmistaan, tai kolmaskymmeneskahdeksososan vain viisi sukupolvea sitten eläneistä peräti kolmestakymmenestäkahdesta isoiso...vanhemmastani! Aikamoinen liuta vain muutama sukupolvi sitten eläneitä, toisistaan mitään tietämättömiä ihmisiä ovat minun synnyttäjäni, ja minussa nyt yhdistyy jotain heistä kaikista. Tunnen äkkiä suuren vastuun painavan harteitani.

Ja minun lapseni eivät olekaan minun lapsiani.

* * *

Koska olen nyt, olen ollut aina. Onhan loppujen lopuksi ihminen, nyt yksilö, osa koko luomakunnan ajatonta ykseyttä. Eläimet ja kasvit ovat veljiämme, olemme saman ketjun lenkkejä, joiden kaikkien kautta jotain yhteistä on kulkenut alusta tähän päivään asti meihin jokaiseen olentoon. Antakaamme sen yhdistää meitä.

Tuo asia mielessä on mukava tehdä tuttavuutta vaikka hangella hyppivän kirpun tai tienvarren puun kanssa, jotka yhtäkkiä muuttuvat yksilöiksi ja alkavat puhua! Ja mikäpä ei luonnossa olisi yksilöllistä – purot, järvet, ruohot, kärpäset ja hyttysetkin ovat yksilöitä. Veljiämme.

Heikki Juutilainen